

Η ΦΩΤΙΑ ΤΗΣ ΧΑΡΑΣ

Παραμύθι τῆς πρωτοχρονιάς

Ἐς τὴν κρῖα καὶ σκοτεινὴ καλύβη τῆς γυρονῆ πίσω ἡ ἄμοιρη χήρα μὲ θλιβερὸν περπάτημα.

Αὐτὴ ἡ παραμονὴ τῆς πρωτοχρονιάς, τόσο χαρούμενη γιὰ ὅλον τὸν κόσμον, γι' αὐτὴν μόνον εἶνε γεμάτη λύπη καὶ στενοχώρια.

Ποθενὰ δὲν βρῆκε δουλειά, οὔτε παρηγοριά κἀν, οὔτε ἐλπίδα. Ὅλοι τῆς λέγαν μ' ἓνα στόμα:

— Σὰν περάσῃ ὁ χειμῶνας.

Σὰν περάσῃ ὁ χειμῶνας — τοῦ θὰ πῆ σὲ τρεῖς μῆνες. Καὶ τοὺς τρεῖς αὐτοὺς μαύρους μῆνας πῶς θὰ ζήσῃ ἡ δύστυχη χήρα, πῶς θὰ ζήσουν τὰ δύο τῆς ὄφρανά!

Κ' ὅταν ἐγύρισε καὶ κύτταξε πάλι τὰ δύο παιδιὰ τῆς ἐμπρὸς ἔς τὴ στυσμένη γωνιά, κρουωμένα, νηστικά, χωρὶς κανένα πρωτοχρονιάτικο χάρισμα, δὲν ἐθάσταξε πλεῖα κι' ἄρχισαν νὰ τρέχουν βροχὴ τὰ δάκρυα ἀπ' τὰ μάτια τῆς.

Τάκ! τάκ!

Δὲν εἶνε ἡ θύρα ποῦ κτυπᾷ; Ὅχι! Ποιὸς θὰ κτυπᾷ; Ἐς τὴν ἄκρη αὐτῆ τῆς ἐρημιάς, ποιὸς θὰ εἶνε τάχα, μπροστὰ ἔς τὴν θύρα τῆς κακο-

μοιρίας, τὴν ὥρ' αὐτῆ ποῦ χιρίζεται ὅλος ὁ κόσμος καὶ ἔχουν πανηγύρι κ' οἱ φτωχότεροι; Ποιὸς θὰ κτυπᾷ; Ἢ εἶνε, καλέ, ὁ αἶρας, ἢ κανένα κακοσήμαδο νικητοπούλι. Αὐτὸ θὰ εἶνε.

Τάκ! τάκ! τάκ!

Ξανακτυποῦν πάλι καὶ κτυποῦν τ' ὅρα δυνατὰ, τόσο δυνατὰ ποῦ μισοξυπνοῦν τὰ δύο ὄφρανά καὶ μισανοίγουν τὰ μάτια μουμουρίζοντας:

— Μάννα, μάννα!

Καὶ μὲ μιὰς ἀνύγεται ἡ θύρα καὶ ἔς τὴν κρῖα προβάλλει ἓνας γέρος μεγαλόσωμος μὲ κάτασπρα γένεια κατεβασμένα ἔς τὰ στήθη του.

Καὶ μὲ μιὰ φωνὴ χονδρὴ καὶ ἄγρια, ποῦ ἤτο περισσότερο φοβέρα πρὸς ζήτησιὰ, λέει:

— Λεημοσύνη, χριν στανοί!

Ἐς τὸ χέρι κρατᾷ ἓνα χονδρὸν ραβδί, ἔς τὸν ὤμο ἔχει κρεμασμένο ἓνα σακκούλι, τὰ ροῦχά του εἶνε κουρελιασμένα καὶ περιπατεῖ ζυπόλητος.

— Κόπιασε, κακόμοιρε, τοῦ λέει ἡ χήρα. Δὲν ἔχω τὴ δύναμι νὰ σ' ἐλεήσω, μὰ ἐδῶ θὰ βρῆς τουλάχιστον λιγώτερο κρῖο παρὰ ἔξω, καὶ μπορεῖς νὰ καθίσῃς νὰ ξεποστάσῃς μιὰ στιγμὴ κόπιασε!

Ὁ γέρος ἐσφάλισε τὴ θύρα καὶ πῆγε καὶ κάθισε κοντὰ ἔς τὴ στυστὴ γωνιά.

— Δὲν εἶνε οὔτ' ἐδῶ ζέστη, οὔτε φέγγει καλά. Δὲν μπορεῖς ν' ἀνάψῃς ἓνα δαυλί;

— Δὲν ἔχω! ἀποκρίνεται ἡ χήρα.

Ὁ γέρος κτυπᾷ τὸ χῶμα μὲ τὸ χονδρὸ ραβδί καὶ καταριέται: τὰ δύο παιδιὰ ξυπνοῦν κι' ἀνατινάζονται μ' ὀρθάνοικτα μάτια.

— Νά! φωνάζει τὸ, ἀγοράκιεῖνε ὁ Ἄγιος Βασίλης.

Καὶ τὸ κοριτσάκι ἀπλύνει τὰ χέρια του κατὰ τὴν γέρο καὶ τοῦ χαμογελᾷ φωνάζοντας:

— Καλησπέρα, Ἄγιε Βασίλη!

Καὶ τὰ δύο μ' ἓνα στόμα ξαναλένε:

— Τί χαρίσματα μὰς φέρνεις, Ἄγιε Βασίλη;

Ὁ γέρος σὰν νὰ μὴν τᾶκουσε γυρονῆ καὶ λέει τῆς χήρας:

— Δὲν θὰ μοῦ δώσης τίποτε νὰ φάω καὶ νὰ πιῶ;

ΠΤΩΧΙΚΟΝ ΔΩΡΟΝ

— Τὰ παιδιὰ μου ἔρχην σήμερα τὴν τελευταία γωνιά τοῦ ψωμοῦ, κ' ἐγὼ εἶμαι νηστική ἀπὸ χθές.

— Ποῦ θὰ πῆ δὲν ἔχεις ἐδῶ οὔτε ψωμί, οὔτε φωτιά, οὔτε τίποτε;

— Τίποτε, ἀποκρίνεται ἡ ἄμοιρη γυναίκα.

Ὁ γέρος σηκώνεται, ρίχνει τὸ σακκούλι 'ς τὸν ὄμο καὶ τραβᾷ κατὰ τὴ θύρα κτυπώντας κάτω μὲ θυμὸ τὸ ραβδί του.

— Μάννα, φωνάζει τὸ κοριτσάκι, γιατί εἶνε θυμωμένος ὁ Ἅγιος Βασίλης;

— Μάννα, φωνάζει τὸ ἀγοράκι, μὴν ἀφήνης τὸν Ἅγιο Βασίλη νὰ φύγη ἔτσι.

Καὶ τὰ δυὸ μ' ἓνα στόμα ξαναλένε:

— Γιὰ ἰδές, δὲν μὰς χάρισε τίποτε!

Καὶ τὰ δυὸ παιδιὰ κλαίει κ' ἡ δίστυχη μάννα τὰ φιλεῖ καὶ κλαίει μαζί.

— Γεῖά σου! βροντοφωνᾷ ὁ γέρος 'ς τὸ κατώφλι τῆς θύρας.

— Μὴ φεύγης, Ἅγιο Βασίλη, μὴ φεύγης φωνάζουν τὰ δυὸ παιδιὰ. Ἐμεῖς εἶματε τόσο φρόνιμα.

— Ἀλήθεια, λέει καὶ ἡ χήρα, εἶνε τόσο φρόνιμα!

Ἐπειτα γυρνώντας κατὰ τὸ γέρο παρακλητικά:

— Μείνε, τοῦ λέει σιγαλά, μείνε λιγάκι, μόνον ὡς ποῦ νὰ ξανακοιμηθοῦν εὐχαριστημένα, καὶ νὰ ἰδοῦν 'ς τόνειρό τους τὸν Ἅγιο Βασίλη. Σὰν δὲν τους χαρίζεις τίποτε ἄλλο, χάρισέ τους τὸ γλυκὸ αὐτὸ ὄνειρο.

Ἐκεῖνος ἐκοντοστάθηκε:

— Μείνε, τοῦ λέει πάλι ἡ χήρα, μείνε, κί ἄμα κοιμηθοῦν θὰ σ' ἀνάψω λίγη φωτιά νὰ ζεσταθῆς.

— Καλὰ λοιπόν! ἀποκρίνεται ὁ γέρος. Τώρα ποῦ ἀρχίζεις νὰ γίνεσαι σπλαχνική, μένω.

Λέγοντας τὰ λόγια αὐτὰ ἀνασέρνει ἀπ' τὸν κόρφο του ἓνα μικρὸ σταματάκι καὶ κοντοζυγώνει 'ς τὰ παιδιὰ:

— Πιέτε το αὐτὸ μὲ μιὰς. Εἶνε ἄγριο καὶ θὰ σὰς τρυπήσῃ τὸ στομάχι. Μὰ ὕστερα θὰ κοιμηθῆτε γλυκὰ καὶ θὰ ἰδῆτε καλὰ ὄνειρα.

Τὰ παιδιὰ ἤπιαν, ἤπιαν ἀχόρταστα κ' ἔπεσαν κάτω σὰν ἄψυχα μὲ γλυκὸ χαμόγελο 'στὰ χεῖλη.

— Τ' εἶν' αὐτό; ἐρωτᾷ ἡ χήρα.

— Πιὲ καὶ σύ, ἀποκρίνεται ὁ γέρος· εἶνε ῥακί.

Πίνει, πίνει καὶ ἡ ἄμοιρη γυναίκα καὶ πέφτει κ' ἐκεῖνη κάτω σὰν ἄψυχη, μὲ γλυκὸ χαμόγελο 'ς τὰ χεῖλη.

Κ' ἔξαρνα θαρρεῖ πῶς ὁ γέρος ζητιάνος εἶνε 'ς τὰληθινὰ ὁ Ἅγιος Βασίλης καὶ πῶς τῆς λέει:

— Ἄρρῦ καὶ σύ ποῦ δὲν ἔχεις τίποτε ἤθελες; νὰ μ' ἐλεήσῃς, θὰ σ' ἐλεήσω κ' ἐγὼ τώρα. Κύτταξε πῶς θὰ ζοῦσαν τὰ παιδιὰ σου ἂν δὲν ἐρχόμουν ἐδῶ. Κύτταξε καὶ τὴ ζωὴ ποῦ θὰ περᾶσουν τώρα.

Καὶ ἡ ζωὴ ποῦ θὰ περνοῦσαν τὰ παιδιὰ τῆς ἤτον φτωχική κ' ἀπελπισμένη. Τὸ ἀγόρι ἐγινότανε ταπεινὸς δουλευτής· ἐκέραδιζε τὸ ψωμί του μὲ τὸν ἰδρωτὰ του, καὶ κατασπαραγμένος ἀπὸ τὴν ἀρρώστια ποῦ τὸν ἐσχράκωσεν ἀπὸ τὰ παιδιὰτικὰ χρόνια του, ἐξεψυχούσε 'ς τὸ νοσοκομεῖο. Καὶ τὸ κοριτσάκι, χειρότερα ἀκόμα, κατανοῦσε πλάσμα χαμένο, καὶ μάννα καὶ χήρα κ' αὐτὴ μὲ ὄρφανὰ παιδιὰ, ποῦ θὰ προσμέναν κ' ἐκεῖνα νηστικά καὶ ξεπαγιασμένα τὸν Ἅγιο Βασίλη. Καὶ αὐτὰ πάλι θὰ γεννοῦσαν ἄλλα παιδιὰ δυστυχημένα, κ' ἄλλα, κ' ἄλλα· κ' ὁ κόσμος ὅλος θὰ γέμιζεν ἀπὸ καλύβαις φτωχικαῖς καὶ χήραις μάννας, ποῦ θὰ περνοῦσαν τὴ νύχτα τῆς Παρκαμωνῆς καθὼς αὐτὴ.

Μὰ ἡ ζωὴ ποῦ θὰ περᾶσουν τὰ δυὸ ὄρφανὰ τώρα μὲ τὴ χάρι τοῦ Ἁγίου Βασίλη, τί ζωὴ χαρούμενη! Παντοῦ ξαστεριά, παντοῦ χρυσάφι, παντοῦ παιγνίδια καὶ πανηγύρια, παντοῦ τραγούδια καὶ γέλοια! Κι' ὄλ' αὐτὰ μέσα σὲ μι' ἀτέλειωτη τοῦ ἡλίου λαμπράδα.

ῶ! τί γλυκός, τί ζεστός, τί χαρούμενος, τί ἔμμορφος ἥλιος! Πῶς ἀνοίγεν ὀλόφωτος μὲ μιὰς ψηλὰ 'ς τὸν οὐρανὸ σὰν κανένα θεώρατο λουλούδι.

Γιὰ μιὰ στιγμή ἡ ἄμοιρη χήρα μισάνοιξε τὰ μάτια τῆς καὶ εἶδε τὸν γέρο ζητιάνο ποῦ ἔρριχνε κᾶτι κ' ἄναφτε τὴ σβυσμένη γωνιά.

Καὶ τώρα αὐτὴ ἡ φωτιά ἤτον ποῦ λαμπράδιαζεν ὀλόφωτη μὲ μιὰς· σὰν κανένα θεώρατο λουλούδι.

Ὀλοένα μεγαλότερος, χαρωπότερος, ζεστότερος φεγγοβολούσεν ὁ ἥλιος.

Καὶ μὲς 'ς τὸν γαλανὸν οὐρανὸ, χρυσοφτισμένον ἀπὸ τὸν ἥλιο, ἀνάμεσα 'ς τὰ παιγνίδια, 'ς τὰ πανηγύρια, 'ς τὰ γέλοια καὶ 'στὰ τραγούδια, τὰ δυὸ ὄρφανὰ ἐξεσφτεροῦγίζαν μὲ ὀρθάνοιχτα φτερά, φτερά χρυσα, φτερά κόκκινα, φτερά, ποῦ καθὼς ἐξεσπάθωναν 'ς τὸν ἀέρα, γλυκοκλαοῦσαν οὐράνια ψαλμωδία, ψαλμωδία τοῦ Ὠσαννά!

Δοξασμένος ὁ Ἅγιος Βασίλης! κελადύσεν ἡ μουσικὴ ἐκεῖνη. Δοξασμένος αὐτὸς ποῦ μὰς ἔκαμε τὴν καλῆτερη ἐλεημοσύνη, αὐτὸς ποῦ μὰς ἔσωσεν ἀπὸ ὅλαις ταῖς δυστυχίαις, αὐτὸς ποῦ μὰς ἔνοιξε τὸν παράδεισο, αὐτὸς ποῦ μὰς ἐκοίμισε γιὰ πάντα μὲς τὸλόμμορφο ὄνειρό μας, καὶ μὰς ἐκοίμισε τόσο βαθειὰ ποῦ τίποτε πλεῖα δὲν μπορεῖ νὰ μὰς ζυπνήσῃ.

Καὶ ἡ ἄμοιρη χήρα ἀνοίξε πάλι τὰ μάτια τῆς γιὰ ὕστερη φορά, κ' ἐκεῖ ποῦ ἐνοιώθε πῶς ξεψυχᾷ καὶ πεθαίνει κ' αὐτὴ, εἶδε τὰ δυὸ παιδιὰ τῆς πεθαμένα ἐμπρός τῆς καὶ λαμπροφωτισμένα ἀπὸ τὸν ὀλόφωτον ἥλιο ποῦ ἄναψεν ὁ σπλαχνικὸς ζητιάνος ἐκεῖ 'ς τὴ γωνιάφωτιὰ τῆς χαρᾶς γεννημένα ἀπὸ τὴν τόση δυστυχία.